

OBSAH

- Polostažené dobytče** 17
Přeložil Miloš Komanec
- Hluboké bahno** 39
Přeložila Dana Šimonová
- Práce** 83
Přeložil Miloš Komanec
- Ryzák** 93
Přeložila Kristina Volná
- Lidé v pekle se chtějí jen napít vody** 99
Přeložila Blažena Kukulišová
- V trávě na konci světa** 121
Přeložil Milan Lžička
- Ostruhy** 153
Přeložil Jan Lusk
- Osamělé pobřeží** 193
Přeložil Milan Lžička
- Guvernéři Wyomingu** 217
Přeložila Anna Škopková
- 55 mil k benzinové pumpě** 261
Přeložil Milan Lžička
- Zkrocená hora** 265
Přeložila Martina Sládková

OSAMĚLÉ POBŘEŽÍ

UŽ SE VÁM NĚKDY PŘIHOILO, ŽE JSTE CESTOU DO horoucích pekel někde uprostřed noční krajiny zahlídli hořící barák? Všude kolem tma, kterou prořezávají jenom kužely světlometů, vidět není ani na krok, takže by si člověk mohl klidně myslet, že se ocitl uprostřed oceánu. A v tý černočerný tmě se mihotá koruna plamenů velká asi jako nehet. Pojedete celou hodinu a budete ten požár sledovat, dokud se nevyčerpá on anebo vy, dokud nezastavíte u silnice a nezamhouříte oči, nebo se nezadíváte na oblohu posetou dírkama po kulcích. A třeba si i představíte lidi v tom hořícím domě, jak pelášej ke schodům, ale většinou po nich ani nevzdechnete. Jsou moc daleko, jako všechno ostatní.

Ten rok, co jsem bydlela v ošuntělém karavanu poblíž koryta potoka Crazy Woman Creek, jsem si myslela, že přesně taková je i Josanna Skilesová, budova, kterou v noci zachvátěj plameny, a vy to nadělení můžete jenom pozorovat. Příčinou zřejmě byla rozrušená zemdlená krajina a drobný, prudce se šířící travní požár srdce, takový, který většinou vyhasnou samy od sebe, jenže u někoho se rozhořej nezvladatelným žarem.

Já měla tehdy taky svý trable, patálie s Rileym, mým starým, a už se to nedalo zachránit. Ve vzduchu viselo, že se blížej vedra a větrná smršť. A já byla tak trochu mimo.

Ten karavan, co jsem si pronajala, už něco pamatoval. Byl to vlastně spíš přívěs, který se připojí za auto, a bylo v něm tak těsno, že když člověk chtěl okřiknout kočku, zůstaly v mu puse chlupy. Když foukal vítr, slyšela jsem,

jak se z něj odlamují kusy a mlátěj o zem. Pronajal mi ho Oakal Roy. V padesátých letech to byl pan Někdo, povídal; dělával totiž v Hollywoodu kaskadéra. A teď se pomalu upíjel. Kolem se potloukal kulhavý pes – zřejmě je ho – a když jsem se jednou pozdě v noci vrátila, zahlídla jsem ho, jak schoulený ohlodává dlouhatánskou zakravenou kravskou kost. Musel to psisko nechat zastřelit.

Udělala jsem si nástavbu v oboru prodej potřeb pro řemeslný výrobky – umělejších kytek, mřížkových krajek klenotů, korálků, ptáčích per, barev na látky a podobně. Jako straku mě přitahovaly malé lesklé předměty. Jenže den po závěrečných zkouškách jsem se vdala za Rileyho a korálkům ani knoflíkům jsem se pak už nevěnovala. A to ani předtím, ani potom, protože v okruhu 300 mil žádný obchody s řemeslnými výrobkami nejsou, a je Wyoming opustit nehodlala. Ten člověk opustí, jedině když musí. A tak jsem dva večery v téjdu dělala servírku v podniku Wig-Wag Lodge, o víkendech stála za barmánu, luštila křížovky a pokoušela se zabrat, jenže pokaždý jsem se probudila přesně ve chvíli, kdy na ranči zvonil budík, to znamená ve chvíli, kdy Riley vylejzal z postele a hledal košili, a kdy za oknem vycházela neúprosná tečička Venuše a shlížela na kalný ráno.

Josanna Skilesová ve Wig-Wagu vařila. Pracovala tam už sedm nebo osm měsíců. Většina lidí po několika tejdnech odejde. Musí se totiž naučit, jak připravovat suši a k tomu takovou lepkavou reži. Majitelem byl Jimmy Shimazu. Před padesáti lety během druhý světový zažil jako dítě internační tábor v Heart Mountain, a povídal, že když se s rodinou vrátil do Kalifornie i s téma jejíma autama, penězma a nádherným pobřežím, tak se mu po Wyomingu zastesklo; jeho tvrdost na něm zanechala stopu. Když se po spoustě let vrátil, měl dost peněz na to,

aby si moh Wig-Wag koupit, možná trpěl nějakou zvrácenou potřebou animozity, kterou tady zakusil. Nikdo další se už ovšem nevrátil, a může se jim někdo divit? Všichni jeho hosti se rekrutovali z řad japonských turistů, který bloumali restaurací, prohlíželi si zvetšely sedla a kravský lebky, v suvenýrech si pro svoje ratolesti kupovali napodobeniny revolverů a čelisti z umělé hmoty nebo kroužky na klíče ze spletených žíní, který se vyráběly ve státní věznicí. Pracovat u Jimmyho nebyl žádný meď, často totiž vypěnil, dával si ale bacha, aby zaměstnával a seřvával jenom ženský, protože údržbář, který dřív makal na ranči Spotted Horse, z něj jednou pláňkou z plotu málem vytlouk duši a nechal ho polomrtvýho ležet vedle popelnice. Josanna se s ním až do konce jaktě živa nepohádala, jenže taky to japonský jídlo uměla skvěle vařit a tady u nás každej ví, že se do kuchaře není radno navážet.

Mívala dvě kamarádky, Palmu Grattovou a Ruth Wolfeovou. Obě sice doutnaly pomalejc než Josanna, ale po svém zoufalým způsobu se i ony rozpadaly na hromádky prachu. Každěj pátek večer přicházela na řadu jejich takzvaná dámská jízda, kdy v Gold Buckle usrkávaly margarity, pojídaly kuřecí křídýlka a pročítaly si v novinách seznamovací inzeráty. Pak se přesunuly ke Stockmanovi na žebírka. Sem tam s sebou Palma vzala i svoje dítě. Vždycky sedávalo v rohu a trhalo papírový ubrousky. Po pralinkovým dortíku a kávičce si zaskočily do kina na film a pak se buďto vrátily do Bucklu, anebo ne. Ovšem v sobotu večer, to se hodily do gala, oblékly si upnutý džíny a, jak říkala Josanna, „košile mrtvejch ne-grů“, sešly se v Rawhide nebo u Buda, případně v Double Shotu nebo Gold Bucklu, a řádily.

To měly najednou pocit, že žijou – popíjely, kouřily, pokřikovaly na přátele a ani moc netancovaly, ale spíš skákaly chlapiům na klín a dorážely na ně. Palma si jed-

nou svíklá blůza a ukázala holý prsa, a Josanna jednu ubalila nějakému opilci, který měl blbý řeči, a hned sama chytla druhou. Přes rozbitý ret chrlila nadávky nejhrubšího zrna a kopala do toho kovboje, kterého drželo pět nebo šest jeho chechtajících se kamarádů, a ještě ji popíchovali.

Nic pro ně nebylo přehnaně troufalý, žádný riziko moc velký; klidně si třídily mužský u baru a vybíraly tři nejlepší kusy, vyzkoušely všechny drogy, co byly na parkovišti k mání, anebo si osedlaly chlapa v kabině jeho nákladáku. Pokud Josanna vydržela do dvou ráno, vypadala tak, jaká ve skutečnosti byla: ženská pomalickou polehoučku ve středním věku se slíbenou rtěnkou, tuctovým obličejem a tloustnoucím tělem, která celá uzívaná oddechává osaměle a zklamaně do ještě mladý noci. Když se objevil Elk, aspoň jí měl kdo doprovodit domů, a o to podle mě šlo.

Víceméně měsíc co měsíc jezdila na ranč Skilesových jízně od Sundance, odkud bylo z dálky vidět Black Buttes. Měla tam kluka, bylo mu šestnáct nebo sedmáct, který byl chvíli v polepšově a chvíli venku. Její rodiče si prožili nelehký čas. Vyprávěla mi, že už od dob prarodičů, od čtyřicátých let, se v jejích stádu dědil gen z krslosti. Celý dvě generace se kousek po kousku snažily problémový kus vymýtit. Měli je všechny prodat na maso a začít nanovo, ale nějak to nedokázali. Gen se projevil v době, kdy se o ranč starala babička, protože děda sloužil ve druhý světový válece u Kavalerie od Prašný řeky, slavného 115. pluku. Vláda jim ovšem sebrala koně a místo toho jim dala nákladáky, a všichni ti kvalitní jezdci museli za stůl nebo za volant. Domů se vrátil ke krátkonohejm telatům a dělal, co mohl. V šedesátým roce se utopil v řece Belle Fourche, což nebylo zrovna snadný, ale podle Josanny se v její rodině odjakživa všechno dělalo s fortelem.

Z jejich včelína mi přivezla sklenici medu. Včely se chovají na každým ranči. I já s Rileyem jsme mívali dvacet úlů a jednou jsem se jí svěčila, že mi ten med chybí.

„Tumáš,“ prohlásila. „Moc toho není, ale aspoň něco. Vozím si ho,“ dodala. „Je to tam sakramentskej život. Clayton chce pryč – prej na jih do Texasu, ale já ti nevím. Potřebujou ho. Asi by si to brali špatně, a kdyby už jel, za všechno bych mohla já. Ale co, kručínal, velkej už je ažaž, tak ať si dělá, co chce! Stejně zabředne do nějakýho maléru. Nejspíš roste pro šibenici.“

Já s Rileyem žádný děcka neměli, a vlastně nevím proč. Ani jednomu z nás se nechtělo k doktorovi, aby se tomu přišlo na kloub. Vůbec jsme se o tom nebavili. Myslela jsem si, že za to nejspíš může potrat, který jsem prodělala, ještě než jsem ho poznala. Prej dokáže ženskou pořádně pošramotit. Riley o ničem nevěděl a zřejmě mě si o všem myslel svý.

Za to, co Riley proved, nepocítoval ani špetku viny. „Koukni, naskýla se mi příležitost, tak jsem jí využil,“ povídá mi stylem, jakým se mluvílo u nich doma ve Sweetwateru, a to bylo taky jeho poslední slovo na tohle téma.

Kdo moh vědět líp než já, že má na těle erotogenní bod? Možná mu na něj sáhla. Jestli jo, tak si nemoh pomoci. Riley je kost a kůže, má hubenej protivnej obličej, pusku jak vyřezanou z papíru a moc toho nenamluví. Ale stačí mu sáhnout na ten erotogenní bod a hnedka se vzruší. Vlězt si s ním do postele, a pusa mu jaksepatří naběhne. Ty jeho hluboký vlhký polibky mě dokázaly úplně odrovnat – a co teprve, jaký měl najednou nádobíčko! Bez šatů to byl kůň a pes, olej a špína, bez šatů mu byla z pokožky cejtít jeho pravá vůně, suchá asi jako dřevěná smůlka topolu, když ji ulomíte v kloubku a objeví se hnědočervená hvězdička vevnitř. No co, každej má svo-

je mouchy a člověk musí sám poznat na co stačí, a na co už ne.

Za devět let manželství jsme byli jenom jednou na dovolený, a to v Oregonu, kde žil můj brácha. Vyšli jsme si na skalnatej útes a sledovali, jak se k nám valej vysoký vlny. Byla mlha a zima a kromě nás tam vlny nikdo jiněj nepozoroval. Bylo šero a kudrlinky vody přinášely světlo. Jako by ho snad měly v sobě. Na konci osamělýho pobřeží varoval zajíkávej blikot lodě, ať se nepřibližujou. Řekla jsem Rileymu, že přesně tohle bysme taky ve Wyomingu potřebovali – majáky. Ale on na to že prej ne, že bysme spíš potřebovali obehnat celej stát zdí, na ní by byly věže a v nich kulometry.

Jednou mě Josanna svezla v bráchově nákladáku – na pár dní odjel shánět součástky do čerpadla a nějakou trubku – a hned bylo poznat, že ten nákladák patří někomu místnímu. Přes opěradlo sedadla visely kovbojský chrániče nohavic, řetěz, na podlaze se válel umaštěnej klobouk, umouněná pracovní bunda, sedm nebo osm prtrhanejch rukavic, psí chlupy a hlína, prázdný plechovky od piva, v držáku na zadním okně brokovnice .30-06 a na sedadle mezi náma ve změti drátů, provazů a starý neotevřený pošty revolver Ruger Blackhawk ráže .44. naplůl vytaženěj z pouzdra. Můžu vám říct, že se mi v tom nákladáku zastesklo po domově. Prohodila jsem něco o tom, že její brácha má teda slušnou palebnou sílu, a ona se uchicháta a povídá, že ten Blackhawk je její, že ho vozí v příhrádce ve svým nákladáku, jenže ten den ho měla zase v opravě kvůli neustálým problémům s kompresí; položila si ho na sedadlo, aby na něj nezapomněla. až se brácha vrátí.

V módě zrovna byly dlouhý vlasy, natrvalený a rozpuštěný, a v těch vodopádech kadeří působily ženský tváře hu-

beně a zranitelně. Palma měla vlasy neónově oranžový. Obočí měla vytrhaný a klenutý, oči daleko od sebe a kůži tmavou a na pohled citlivou. Žíla s dcerou, zasmušilou žabkou kolem deseti nebo jedenácti, která měla skličenej výraz a rovný hnědý vlasy; přesně takový by měla i Palma, kdyby si je neupravovala. A ta holčička v jednom kuse něco trhala.

Druhá z nich, Ruth, měla nepatrněj knírek a v létě jí zpod paží vykukovalo pořádný strniště. Dvakrát měsíčně si za pětacířicet dolarů nechávala depilovat nohy voskem. A taky se smála od ucha k uchu jako chlap.

Jako většina ženskejch z venkova, byla i Josanna svalnatá a snažila se to zakrejtvat šatama s ozdobným nabíráním a kulatým prústřihem. Vlasy měla červenohnědý, hrubý, silný a nabitý elektríkou. A ke všemu se z ní linul poměrně nepřijemnej odér – zřejmě ho měli v rodině, protože její brácha zavánel úplně stejně – po pizimu a maličko natrpkle, a ten jeho nákladák páchnul zrovna tak. Josanna čpěla jenom lehce a člověk si to mohl splést s cizokrajným japonským kořením, ale smrad, který se linul z jejího bráchy, by odrovnal i koně. Byl to starej mládenec. Přezdívalo se mu Pinda, protože jak Joanna onehdy vyprávěla, když mu byly čtyři nebo pět, nakráčel do kuchyně jak ho pánbůh stvořil, s dětskou erekcí, a pan otec se smíchy div neudávil a začal mu říkat Pindo. Tohle jméno mu už zůstalo a přineslo mu místní věhlas. Když člověk tuhle historku slyšel, nedalo mu to, aby se nekouknul, a on se nad tím už jen usmíval.

Všechny tři byly vdaný, zažily drsný manželství plný hádek, monoklů i nadávek skrz slzy, všechny tři poznaly útrapy, který jdou ruku v ruce s ožralama a proměňama nálad. Chlapi z Wyomingu řešej věci ručně, jsou to prudasové s horkou krví a hodněň daj na tělesnej kontakt. Možná i proto, že spoustu času trávěj starostí o dobytek,

jenže pro zdejší lidi je radost někomu potřást rukou, poplácat ho, pohladit, polaskat, obejmout. A tenhle instinkt se přenáší i na okamžiky hněvu, kdy přichází na řadu blesková fácka hřbetem dlaně, úder do boku, který člověka zbaví rovnováhy, loket, škrubání a kroucení, rána pěstí a nakonec to nejhrubší násilí, který už má zabít, což se někdy taky stane. Josanně se přihodilo, že když se se svým bejvalým rozcházel, vysvěřila na něj a škrábala ho na rameni, načež on po ní skočil a tu zbraň jí sebral. Nehodlala se nechat sekýrovat. Tím si kolem sebe vytvořila auru nebezpečí, což některý chlapy přitahovalo. Posledním z nich byl Elk Nelson, kterýho objevil v novinách. Když to dali dohromady, posbíral všechny zásobníky v domě a schoval je u máti ve Wyodaku, jako by si Josanna nemohla koupit jiný. Jenže s Elkovým příchodem ta stará kurážná Josanna zmizela někde v nezávratnu.

„Heleďte, jestli to má čtyři kola anebo ptáka, budou s tím jenom maléry, to vám garantuju,“ zahlaholila Palma při jednom z jejích pátečních mejdanů. Předčítaly si nahlas novinový inzerát v rubrice pro osamělé srdce. Ten, kdo tady nežije, si neumí představit, jak se člověk může cejtit osaměle. My ty inzeráty potřebujem. To ovšem neznamená, že se jim nemůžem vysmívat.

„Co třeba tenhle: ‚Sto devadesát centimetrů, devadesát kilo, sedmatřicet let, modrý oči, hraje na bicí a má rád křesťanskou hudbu.‘ Už to úplně slyším: ‚Požehnej nám, Hospodine,‘ hraný na bongu.“

„Tady je lepší: ‚Kovboj k pomilování, sto devadesát tři čísel, osmdesát dva kilo, nekuřák, pro ženy prej není darem z nebes a mezi jeho záliby patří držení za ruce, hašování a hra na tubu.‘ Takže to asi znamená, že je rozeřvanější vychrtlejší, škaredější a rád si hraje se sirkama. Ten bude k pomilování asi jako hromada dříví.“

„A co podle vás znamená to ‚pro ženy není darem z nebes‘?“

„Že ho má jak fazolku.“

Josanna si už mezitím zakroužkovala inzerát: *Jsem pohledný sympatiák sportovní postavy s hnědýma očima a černým knírem, mám rád tanec, zábavu, přírodu a procházky pod hvězdami. Zn.: Žít nadoraz.* Vyklubal se z něj Elk Nelson, který neměl daleko do fluktuanta bezcíle, pracoval na ropných plošinách, na stavbách, v uhelnejch dolech, a nakládal i kamiony. Byl to pěkný chlap s prořiznutou pusou a prchavým úsměvem. Šacovala jsem ho na pořádnýho lumpa, od ošoupanejch bot až po umaštěnej culík. To první, co udělal, bylo, že si do drážku v kabině Josannina nákladáku zasunul brokovnici .30-.30, a ona ani nepípla. Oči měl světle hnědý jako grahamový sušenky, a k tomu takovej ten mohutnej knír, který se podobá křídlim kosa. Těžko odhadnout, kolik mu bylo, byl starší než Josanna – čtyřicet pět, možná čtyřicet šest. Na rukou se mu to hemžilo divokou zvěř, všude rozmazaný tetování v podobě pavouků, vlků s ceněnejma tesákama, škorpionů a chřestýšů. Mně osobně to připadalo, že všechny neřesti světa vyzkoušel nejmíň třikrát. Josanna se do něj už na prvním rande zamilovala až po uši a příšerně na něj žárčila. A myslíte, že se mu to nezamlouvalo? Dokonce se zdálo, že takhle měří, jak moc ho má ráda, a chce to pořádně otestovat. Když jste k smrti znavený samotou, když toužíte jenom po tom, aby vás někdo objal a pošeptal: Neboj, už je dobře, a narazíte si někoho jako Elk Nelson, musíte pochopit, že jste vylízali talíř až do samýho dna.

O víkendech jsem obsluhovala za barem v Gold Buckle a sledovala, jak se jí zmocňujou plameny. Smála se všemu co říkal, visela mu na rtech, opírala se o něj, dokonce mu připalovala, zkoumala, jestli nemá odřený ruce – ně-

kolik tejdů totiž pracoval na stavbě plotu kolem ranče 5 Bar. Hladila ho po obličejích, urovnávala mu záhyby na košili a on na to jenom: Nešmatej furt na mě! Vyseďávali v Bucklu celý hodiny a dohadovali se, jestli vyjžděl po nějaký ženský nebo ne, až mu došla trpělivost a šel pryč. Vypadalo to, že jí popichuje, že zkouší, jak moc do ní ještě může štouchat, než narazí do zdi. Říkala jsem si, kdy už ta holka konečně pochopí, že pro něj znamená asi tolik, jako lejno na podražce.

V srpnu udeřilo vedro a sucho, všude kobylky a potoky vyprahly. Povídalo se, že tehle kout státu postihla hotová katastrofa. Jenže to jsem zaslechla povídat ještě dřív, než se vůbec nějaký kobylky objevily. Blížil se sobotní večer a vzduch byl těžkej jak ve skřini se zimníka. Ten den se konalo rodeo, a to se sem všichni jenom hrnou. Bar se zaplnil dost brzo; jako první dorazili kolem třetí odpoledne dělníci z rančů v propocenejch košilích, zarudlý obličej je poznamenaný vedrem a špinou, a vytlačili tak většinu ostřílených kozáků, staroušů, který začínali s chlastem hned od božího rána. Palma se objevila něco po pátý, sama, načáňaná a zmalovaná, a na sobě měla skořicově červenou saténovou blůzku, která jí zářila na každým kroku. Ruce měla ověšený stříbrnejma náramkama, jeden kovovej kruh vedle druhýho, cinkaly o sebe a lítaly jí sem a tam. V půl šestý už bylo v baru narváno a dusno, těla se na sebe lepily, pár nadšenců se pokoušelo tancovat – venkovský holky sázely všecko na svou jedinou kartu, mačkat se na kluky, co to dá – lidi se po osmi tlačili v boxech pro čtyři, u barpultu se stálo v šestířadu a chlapi měli klobouk na klobouku. Obsluhovali jsme tři; já, Zeeks a Justin, a i když jsme se jakseptatří oháněli, stejně jsme nestíhali. Lili to do sebe horem dolem. Všichni po nás pokřikovali. Nebe venku bylo zelenočerný a nákladáky, který jezdily ulicí, měly zapnutý světla; ty ovšem svou záři trumfovaly neustálý zášlehy

blesků. Pak zhruba na patnáct sekund vypadnul proud, v baru byla najednou tma jak v jeskyni, jukebox pomalu dohrál a dav přítomnejch hlasitě, rozvášněně, opilecky a nadšeně říčel, ovšem jen co elektrika znova naskočila, začal nadávat.

Nato vešel Elk Nelson v černý košili a stříbrným klobouku. Nahnul se přes bar, zaháknul mi prst za pas džínů a přitáhl si mě k sobě.

„Už je tady Josanna?“

Odtáhla jsem se a zavrtěla hlavou.

„Fajn. Tak si zalezem do koutku a zapácháme si.“

Otevřela jsem mu pivo.

Vedle Elka postával Ash Weeter. Weeter byl místní rančer, který manželce nedovolil ani vkročit do baru, ale proč, to nevím. Zlí jazykové si z něj utahovaly, že má asi strach, aby ji nezabili při rvačce v kulečnickový herně. Vykládal, že se v Thermopolisu budou co nevidět konat koňský trhy. On teda vlastně majitelem žádnýho ranče nebyl, jenom jeden spravoval pro jistý pracháče z Pensylvánie, a doneslo se ke mně, že polovina krav, který pásli na jejich travě, patřila jemu. Co zkrátka oči nevidí, to srdce nebolí.

„Dej si ještě pivko, Ash!“ prohodil Elk kamarádsky.

„Ně, du domů, vyseru se a hurá na kutě.“ V tom masitým lesklým obličejem ani stopa po výrazu. Elka neměl zrovna v lásce.

Odmilku rozčísl Palmin hlas. Elk zvedl oči a všimnul si, že na něj na konci barpultu kývá prstem.

„Tak nashle,“ prohodil Ash Weeter do prázdna, stáhl si klobouk do čela a po anglicku se vypařil.

Elk se proplítal davem a vysoko nad hlavou si držel cigaretu. Otevřela jsem láhev čerstvýho coorsu, donesla mu ji a zaslechla jsem, jak povídá něco o Casperu.

To bylo jejich, začínali v Bucklu, pak jich pět nebo šest vyrazilo do Casperu, což bylo sto třicet mil, uvelebi-

li se někde v baru, který se od Bucklu nejspíš moc nelíšíl, chlastali, dokud nebyli úplně na kaši, a pak vyrazili do motelu. Elk na Josannu prozradil, že se jednou tak příšerně zlinkovala, že počürala v motelu celou postel, a on ji musel odvlíct do sprchy, pustit studenou a pak přes ni hodit deku. Tak se žije nadoraz. Vyprávěl to, jako by šlo o nejlepší historku na světě, a ona pokazdý klopile hlavu a musela to s nuceným úsměvem přetrpět. Vybavila se mi poslední noc na ranči s Rileym, to vražedný dusivý ticho, kdy se tíkot hodin podobal zásekům sekery a kapání vody z netěsného kohoutku do zrezlý vany by člověka málem připravilo o rozum. Jenže on ho zkrátka ne a ne spravit. A nespravil ani to druhý, vůbec tím směrem nevyvinul ani nejmenší snahu. Asi si myslel, že budu držet hubu a krok.

Palma se k Elkovi naklonila a pomalíčku se o něj otfěla, jako by si o jeho knoflíky na košili drbala záda. „Nevím. Počkej na Josannu a pak se uvidí, co chce podniknout.“

„Josanna bude chtít ject do Casperu. Jó, přesně tak, páč přesně to chci já.“ A pak ještě něco dodal, ale to už mi uniklo.

Palma pokrčila ramenama a přesunula se s ním mezi tanečnický. Byl o hlavu větší než ona, a když si ji k sobě přitáhl, páčil jí cigaretou vlasy. Odhodila si kšúci pryč, štouchla do něj zadnici a on toho vajgla málem spolkl.

Nájdnou vyšlehl obří záblesk světla, zahřmělo a zno-va všechno zhaslo. Všude byl cejtit otupující pach ozónu. Ulici začaly bičovat provazy deště a v patách se jim přihnál ohlušující rachot krupobítí. Osvětlení znova naskočilo, ale bylo slabý a žlutý. Přes smršť krup nebylo slyšet vlastního slova.

Sál zachvátila jakási veselá hysterie, vítr venku honil všechno možný, na autech se dělaly velikánský dolíky a lidi páchli potem, kolínskou, hnojem, oblečením suše-

ným na štúře, voňavkou, na jakou kdo měl, kouřem a chlastem. Hudbu přehlušil křik a rámus, ale basový figury člověk vnímal podrázkama bot, dráhama v nohou mu vystřelovaly až k rozkroku, středobodu všeho. Podobná sobotní noc dovede na pár hodin zažehnout život, dát člověku pocit, že se něco děje.

Bejvaly časy, kdy jsem si myslela, že Buckle je nejlepší podnik na světě, jenže občas to tam na vás dolehne, a pak mi ta díra připadala spíš jako panoptikum plný prazvláštních existencí, ženskejch s obočím jak páčidla, chlapů se zrzavým zježeným porostem a kloubama velikýma jak nový brambory, což jasně ukazovalo, že místní genofond není zrovna nejbohatší a pramínky, které ho kdysi dávno občerstvovaly, dávno vyschly. A mám pocit, že podobně to čas od času vnímala i Josanna, protože jednou takhle v noci seděla zamlkle zhroucená na baru a pozorovala dveře, jestli nepřijde Elk, jenže ten nepřišel. Objevil se totiž už předtím a sbalil nějakou turistku v bílejších šortkách; nemohlo jí bejt víc jak dvacet. A vykládat jí to by nebylo zrovna nejlepší.

„Tady je to k uzoufání,“ posteskla si. „Hergotfix, tady je to vážně k uzoufání.“

Otevřely se dveře a vešlo pět nebo šest chlápku z arény – všichni pořádný knúry, z přšíplášťů a klobouků jim crčela voda, boty celý od bláta – a razili si cestu mezi tanečnickama. Zaskočili na pár skleniček, ještě než začne rodeo. Ovzduší bylo horký a vlhký. Všichni byli jaksepatří vyštafrovány. Zahlídla jsem Elka Nelsona, jak se na konci barpultu tiskne k Palmě, jednu ruku přes její saténový ramínko, silnějma prstama jí laskal pravý prso a nehtem jí dráždil vztyčenou bradavku.

Ještě furt hráli tu svou hru, když se znova rozrazily dveře, vítr s nima třískl o zeď a vešla Josanna. Celá pro-močená potřásala hlavou a rafinovanéj účes měla úplně

slápnutěj. Broskovou košili měla přilepenou k tělu, na některých místech bylo vidět i skrž, a tam, kde se jí narásila, připomínala díky dvojnásob sytý barvě spálenou kůži. Oči měla zarudlý a na úzkých rtech úšklebek.

„Nalěj mi whisky, musím tenhle všivěj den pořádně oslavit.“

Justin jí nalil dobrou míru a opatrně jí skleničku přisunul.

„Seš krapánek promočená,“ utrousil.

„Koukní na tohle!“ Napřáhla levou paži a povytáhla si mokrej rukáv. Předloktí i ruku měla samej rudej šrám.

„To ty kroupy,“ vysvětlovala. „Poblíž Cappyho jsem dostala smyk, nabourala jsem do parkovacího automatu a ulomila jsem si u nákladáku západku na kapotě. Běžela jsem sem dva bloky. Ale o to vůbec nejde. Dostala jsem padáka, Jimmy Shimazo mě vyrazil. Úplně zčistajasna. Ať se mi dneska nikdo neplete do cesty.“

„Neboj,“ opáčil Justin a přitiskl se ke mně stehmem. Zřejmě by si rád něco začal, jenže čekalo ho pořádný zklamání. Nevím, možná jsem si myslela, že účty jsou srovnány. Ale nebyly.

„Takže si dám panáka, a jen co přestane lejt, tak odsad zmizím; furt bude lepší zkusit Casper. Ať jdou všichni do hajzlu, ať mi všichni políběj tu mou růžovou panímanudu.“ Hodila whisky do sebe a praštila skleničkou o barpult tak prudce, až praskla.

„Už chápeš?“ prohlásila. „Všechno se mi hrouť pod rukama.“ Zezadu k ní přistoupil Elk Nelson, podpažím jí prostrčil své velký rudý tlapy, chytil ji za prsa a zmáčkl jí je. Říkala jsem si, jestli si všimla, jak osahával Palmu. A měla jsem za to, že jo. Měla jsem za to, že chtěl, aby viděla, jak ochmatává její svolnou kamarádku.

„Jo,“ ucedil. „Kam chceš vyrazit? Do Casperu, že jo? Dát si nějakej dlabanec, doufám. Mám takovej hlad, že bych rančetrovi sežral i neutřenou prdel.“

„Nedáš si kuřecí křídýlka?“ zeptala jsem se. „Vyjde to skoro nastejno.“ Nechali jsme pro ně poslat naproti ke Kovojobovi Teddymu a do hodinky nám je přinesli. Půlka z nich byla syrová. Elk jenom kroutil hlavou. Jednou rukou laskal pod promočenou košili Josannu, ale zároveň v zrcadle na baru pozoroval dav za sebou. Palma furt stála na konci barpultu a nespouštěla z něj oči. Vtom přišla Ruth, poplácala Josannu po zadnici a že prej zaslechla, co jí Shimazo proved, parchant jeden! Josanna vzala Ruth kolem pasu. Elk se odtáhl, koukl v zrcadle po Palmě a nasadil svůj žlutěj úsměv od ucha k uchu. Nedělo se toho zrovna málo.

„Ruth, holka moje, tenhle kravskej podnik mě už pěkně unavuje. Co takhle zajet si do Casperu a krapet se tam porozhlídnout? A toho Jimmyho Shimaza, toho bych nejradši poslala do hajzlu. Povídám mu: Heleďte, tak mi aspoň řekněte nějakěj důvod. To jsem na ty bílý rybí karbanátky dala moc wasabi? Hovno. Zkrátka mě vyrazil a já ani nevím proč.“

Taky Elk přispěl svou troškou do mléjna. „Ale jdi, dyť je to jenom debilní práce. Seženeš si jinou.“ Jako by se práce sháněla tehce! Ona totiž nebyla k sehnání vůbec žádná.

„Urazila jsem si západku u kapoty nákladáku. Nechce zůstat zavřená. Jestli chceme vyrazit do Casperu, musí se to opravit.“ Josannin nákladák měl kabínu pro několik lidí, bylo tam dost místa pro všechny. Vždycky se jezdilo jejím nákladákem a Jos dokonce platila i benzin.

„Tak to přichyť vázácím drátem.“

U kasy mi Justin pošeptal, co zaslechl vzadu u boxů – Jimmy Shimazo Josannu údajně vyhodil proto, že ji natchytl, jak v chladicí-komore šnupe koks. Na tohle byl jako pes. Prozatím vařil sám. A mluvil o tom, že si v Kalifornii sežene opravdickýho japonskýho kuchaře.

„To by nám tady tak akorát chybělo,“ ucedil Justin.

hodiny tmy, kterou neprotne jediný světýlko kromě pomrkávání nákladáku z ranče, který se plouží někde v dálce. Sjedete ze svahu a zničehonic se před vámi rozprostře rozzářené město, rozlezlý do všech stran jako všechny západní města, s obrovskou masou hory v pozadí. Světla na východě mizej v nevelkém ježatým shluku žlutí, která se ostře rýsuje proti okolní tmě. A jestli jste někdy byli na tom osamělém pobřeží, pak víte, jak tam sráz prudce klesá do černočerné vody a jak je světlo na tom útesu komu už miliony let. Tady je to v noci podobný, ale místo vln nám fouká vítr. Ale i tady kdysi bejvala voda. Úplně si představíte moře, který stovky milionů let zpátky šplouchalo všude kolem, to pozvolný vypařování, kdy se bahno mění v kámen. Klid ale takový myšlenky nepřinášej. Ještě není konec, ještě se to může všechno zvrtnout. Nic neskončilo. Když se naskytne příležitost, musí se využít.

A přesně takhle to možná vnímali i oni, když klesali ke světltům, popijeli pivo a kouřili trávu, sjetej Elk řídl a nikdo nic moc neřikal, zkrátka mířili do Casperu. Tak to aspoň vykládá Palma. Ruth to zase podává jinak. Podle Ruth se Josanna s Elkem celou cestu přišerně hádali a Palma seděla přímo mezi nimi. Barry zase tvrdí, že všichni byli zlitý pod obraz, ale on že prý byl jenom opilý.

Riley a já jsme si toho roku na jaře docela užili s telením. Na pastviny nám vběhli obři bejci sousedního rančera a oplodnili některý naše jalovíce. Poznali jsme to, až když se začaly telit, i když je pravda, že Riley párkrát poznamenal, že se některý ty krávy opravdu pořádně zakulatily, a tak jsme čekali i dvojčata. Všechno nám došlo hned u prvního telete. Ta jalovička byla sice dobře stavěná, měla dlouhý tělo a byla masitá, ve výborném stavu

Proslýchá se, že Japonci už vlastně celou jihozápadní část státu, rafinerie i vysoký komíny.

Potom se něco stalo, a v tom frmolu jsem si ani nevšimla, že odešli – Josanna, Elk, Palma, Ruth a ještě chlap, kterého sbalila, Barry. Ten se zlíl whisky tak, že dováděl na rukou. Možná odešli ještě dřív, než se objevil ten kulovej blesk. V Bucklu dělí podnik od ulice velikánská skleněná okenní tabule a venku stojí dřevěná police, šíroka tak akorát, aby se na ni vešly pивní flašky. Pan Thompson, majitel baru, v tom okně vystavil svou sbírku ostruh, las, ošoupanejch bot, několik sedel, starý vlněný chrániče kalhot tak prolezlý molama, že na jaře připomínaly sněhovou váníci vzhůru nohama, a ještě nějaký další krámy. Ta výloha se podobala jevišti. No a zničehonic se na tý polici objevila úchvatná jiskřící ohnivá koule a házela po tý kovbojský výstroji odlesky. Pořád lilo. Bylo slyšet, jak ten kulovej blesk hučí, a na skle se utvářela vrstvička sazí ve tvaru kuželu, podobaná deštěm. Justin a spolu s ním ještě další tučet lidí vyběhli ven kounout se, co se to děje. Snažil se ho z tý police srazit, jenže on se k ní tím svým žárem doslova připekl. A tak se Justin přihnal zpátky.

„Podejte mi ten džbán s vodou!“

Lidi vepředu se do jednoho chtěli a někdo vykřikl: „Tak se na to vychčij, Justine!“ Než ta koule zhasla, nahl na ni tři džbáný vody, zbyla z ní jenom začernalá hrouda čehosi, co vypustili a zapálili jakýsi neznámý bytosti. Ozvala se rána podobná výstřelu a sklo odzdola až nahoru prasklo. Justin po čase tvrdil, že za to skutečně mohl výstřel, a ne ten žár. Ale byl to žár. Když někdo vystřelí, tak to přece poznám.

V noci cestou od severu do Casperu přepadne člověka zvláštní pocit – a nejenom tam, i jinde, kam vás zanesou

a s kvalitní svalovou hmotou, ale přehnaně svalnatá zase nebyla, spíš baculatá a ženská; měla zkrátka to, co u krav matek chceme, jenže pak jí málem rozervalo vejčůl největší tele, jaký jsme kdy viděli. Byl to fakt obřík, dosahovalo třetiny velikosti mámy.

„To je ale šmejd, ten Coldpepper. Koukni na to tele! Za to můžou ty jeho gigantický bejci, jsou velký jak tank. Zřejmě nám tam vběhli loni v dubnu a vsadím se, že to věděli, ale ani nemuk. Co nevidět asi zjistíme, kolik jich bylo.“

I počasí stálo za starou belu, přihnaly se jarní bouřky, všemožný druhý srážek. Prvních deset dnů jsme ani oka nezamhouřili a byli jsme promáčený a prostydlý, hlavně Petey Flurry, který u nás devět let pracoval, jelikož v ledovým dešti naháněl v sedle jalovice do ohrady. A co se nestalo, když jsme ho nejvíc potřebovali? Odkákal to zápallem plic a museli ho odvézt do nemocnice. Jeho žena nám poslala na pomoc patnáctiletou dceru a ta vážně uměla vzít za práci, vyrůstala na ranči a kolem zvířat se pohybovala celý život, měla silný, ale útlý ruce, který dokázala zasunout do rodící jalovice a vytáhnout ty nové kopytka. Všichni jsme únavou padali na pusy.

Někdy odpoledne jsem je nechala v teletníku s jednou špatnou jalovičkou a šla jsem si domů na hodinku zdřímnout, ale byla jsem tak vyčerpaná, že se mi ani spát nechtělo, celá přetažená, takže jsem po deseti minutách vstala, postavila na kafe, vytáhla z mrazáku těsto na sušenky a během chvilky stálo na stole voňavý kačítko a horký mandlový dobrůtky. Dala jsem si do lepenkový krabice tři hrnky, sušenky do pytlíku, který udrží teplo, a vrátila jsem se do teletníku.

Přišla jsem tam s tou kávou v krabici a sušenkami a zlehka otevřela vrata. Zrovna skončil, zrovna ho z ní vytáhl a vstal. Holka ještě ležela na balíku sena, hubený dětský nožky rozhozený. Podívala jsem se na něj a ta

holka se posadila. Nebylo tam dobrý osvětlení a on se ho rychle snažil schovat do kalhot, ale stejně jsem si všimla, že ho má od krve. Z tý lepenkový krabice stoupalo horko toho kafe, tak jsem ji položila na starej sekretář, co na něm ležely kleště na telata, provazy, hojivá mast a šití. Stála jsem tam a oni se zatím obíkali. Ta holka pofňukávala. Zřejmě měla našlápnuto k tomu, aby se z ní stala malá ucouraná kurvička, ale bylo jí teprve patnáct, bylo to poprvý a navíc její táta pracoval pro chlapa, který jí to udělal.

Povídá jí: „Tak pojd, zavezu tě domů,“ a ona na to: „Ně!“ A pak vyšli ven. Mně neřek vůbec nic. Byl pryč až do druhýho dne odpoledne, pak se vrátil, prohodil svých pár slov, já zase pár svejch, a druhý den jsem ho opustila. A ta nebohá jalovice posla s mrtvým teletem v břiše.

U spousty věcí člověk neví, co se vlastně stalo, ani proč. Ani Palma, Ruth a Barry, který byli při tom, neuměli říct, jak se to všechno seběhlo. Podle toho, co si pamatovali a co se psalo v novinách, to vypadalo, že jeli ulicí plnou aut a nákladků a Elk se snažil předjet návěs s telatama. Na silnici nepotkali jediný auto, ale pak zahnuli do Topolový ulice a tam byla až od semaforu východně od sjezdu nahromaděná doprava, stála všude kolem nich a s ní přišly i problémy. Když ten návěs předjížděl, míjela ho zrovna modrá dodávka, najednou vjela do protisměru, vytlačila ze silnice několik aut a pak to strhla těsně před ten návěs s telatama. Řidič návěsu dupl na brzdu a Elk do něj docela drsně narazil; tak drsně, vykládala Palma, že se jí z nosu spustila krev. Josanna vřískala kvůli svému nákladáku a ten vázací drát místo západky se uvolnil, kapota se rozevřela pár čísel nahoru a dolů, jako když aligátor zrovna polyká nějakou mňamku. Jenže Elk se rozsuřil, nezastavil, objel návěs a vydal se za tou modrou dodávkou, která na křižovatce odbočila

a svištěla na západ. Josanna na Elka křičela, ale v tom to tak vřelo, povídala Ruth, že mu skoro stříkala krev z očí. A hned za Elkem se řítit ten přepravce telat, blikal světla a mačkal klakson.

Elk tu modrou dodávku zhruba osm mil od města dohnal a vytlačil ji do příkopu, předjel ji a zablokoval. A z dálky se neúprosně přibližovaly reflektory teleccho návěsu. Elk vyskočil a vrhl se na dodávku. Řidič byl zfetovanéj a zkouřenej. Jeho spolujezdkyně, hubená holka ve světlejších šatech, vylezla ven, dala se do křiku a házela po Josannině nákladáku kamení. Elk s řidičem se začali prát, váleli se po silnici, chroptěli a Barry, Ruth a Palma kolem nich pobíhali a snažili se je od sebe odtrhnout. A pak se jako by z Marsu přihnal Ornelas, ten přepravce telat.

Ornelas pracoval od pondělí do pátku u firmy Natrona Power, po večerech ještě bokem opravoval sedla a o víkendech se snažil obhospodařovat nevelkej ranč, který zdědil po mámě. Když do něj Elk vrazil, už dvě noci předtím nespal, zrovna dopil osmý pivo a akorát si otevřel devátý. V tomhle státě se smí řdit i pod vlivem alkoholu. Spoléhá se na to, že každej zná svou míru.

Policie po čase uvedla, že Ornelas vlastně zafungoval jako katalyzátor, protože když vylez z nákladáku, mříl puškou zhruba do míst, kde stáli Elk i řidič dodávky, Fount Slinkard, a první kulka provrtala Slinkardovi zadní okno. Slinkard zakřičel na spolujezdkyni, ať mu z držáku hodí jeho dvaadvacítku, jenže ta se choulila u předního kola a rukama si kryla hlavu. Barry zahalekal: „Bacha, kovboji!“ a přeběhl silnici. Nikde žádný auta. Buď Slinkard nebo jeho spolujezdkyně vytáhli tu dvaadvacítku, ale pak ji pustili na zem. Ornelas vypálil ještě jednou a v randálu a hrůze okamžiku nikdo nechápal příčiny ani následky. Někdo se Slinkardovy dvaadvacítky chopil. Barry ležel zdrátovanéj v pangejtu na druhý stra-

ně silnice, takže neviděl ani ň, ale prej napočítal přinejmenším sedm výstřelů. Jedna z ženskejch vřestěla. Někdou troubil na klakson. Telata bečely a tlačily se ke stěnam návěsu, jedno z nich totiž dostalo zásah a zevnitř se linul pach krve.

Když přijeli policajti, Ornelas měl prostřelenej krk, a i když neumřel, na jódlování by ho moc neužilo. Elk už to měl za sebou. I Josanna byla mrtvá a Blackhawk ležel na zemi pod ní.

Víte, co si myslím? Jak prohlásil Riley, Josanně se podle máho naskytla příležitost, a tak jí chtěla využít. Kamaráde, podlehnout temnému hnutí myslí je snazší, než by si člověk myslel.